

Miljøgodkendelse
- efter § 16 a, stk. 2 i Husdyrbrugloven

Svinebruget
Smedebækvej 43
7361 Ejstrupholm

Afgørelsesdato: 2. april 2019

Copyright

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Ikast-Brande Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i Bilag 1.

Indhold

DATABLAD	5
ANSØGNINGEN	6
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	6
VILKÅR	6
LOVGRUNDLAG	9
IE-HUSDYRBRUG	10
BIAKTIVITETER	10
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	10
REVURDERING	10
GYLDIGHED	11
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	11
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	11
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	11
PLACERING AF ANLÆGGET	11
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	12
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	14
NATUR	15
PÅVIRKNING AF NATUR	15
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	18
JORD, GRUNDEVAND OG OVERFLADEVAND	19
FORURENING OG GENER	19
LUGT	19
STØJ	21
STØV	23
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	23
LYS	23
AFFALD	24
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	24
TRANSPORT	25
SPILEDEVAND	25
HÅNDBLÆR OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	26
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	26
BAT – TEKNIK MED HENBLIK PÅ REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	27
BAT – VAND OG ENERGI	28
BAT – MANAGEMENT	28
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	28
SAMLET VURDERING OM ANVENDELSE AF BAT	29

MILJØKONSEKVENSRAPPORT	30
ALTERNATIVER, 0-ALTERNATIVET OG OPHØR AF DRIFTEN	30
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING.....	31
KLAGEVEJLEDNING	31
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	33
BILAG.....	34

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	29737991
Husdyrbrugets navn	Sorgenfri
Beliggenhedsadresse	Smedebækvej 43
Postnummer	7361
By	Ejstrupholm

Ansøger

Ansøgersnavn	Keld Kjærsgaard
Ansøgeradresse	Smedebækvej 20
Ansøgerpostnummer	7361
Ansøgerby	Ejstrupholm
Ansøgertelefon	24254384
Ansøger-email	k.engvej10@gmail.com

Ejer

Ejersnavn	I/S Kjærsgaard Landbrug
Ejeradresse	Engvej 10
Ejerpostnummer	7361
Ejerby	Ejstrupholm
Ejertelefon	24254384
Ejer-email	k.engvej10@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	27350755
Konsulent virksomhedsnavn	Søhøjlandets Regnskabskontor v/Keld Th Sloth
Konsulentnavn	Niels Provstgård
Konsulentadresse	Nørreskov Bakke 28
Konsulentpostnummer	8600
Konsulentby	Silkeborg
Konsulenttelefon	21427446
Konsulent-email	Nep@shlrk.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7560000579
CHR numre	12030

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 11a - Nr. Gludsted, Ejstrup
Matrikel: 2t - Smedebæk Mølle, Ejstrup

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 23. november 2018 modtaget en ansøgning om en § 16 a-miljøgodkendelse jævnfør *Husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Smedebækvej 43, 7361 Ejstrupholm.

Projektet omfatter produktionsarealer på 2.880 m² til slagtesvin samt anlæg til opbevaring af flydende husdyrgødning på i alt 2.339 m². Der bygges to nye slagtesvinestalde, to gyllebeholdere og to fodersiloer. Det er en udvidelse af produktionsarealerne på 1.780 m² og af opbevaringsanlæggene på 1.778 m².

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget er ikke teknisk/forureningsmæssigt/driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Afgørelse om miljøgodkendelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Smedebækvej 43, 7361 Ejstrupholm, med de stillede vilkår. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbruges virkninger på miljøet.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i *Husdyrbrugloven*, samt reglerne i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Begrundelsen for afgørelsen fremgår i det efterfølgende.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag.
2. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
stald 1+2	786	Mekanisk ventilation	6 m	(#124730) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	575
Stald 3+4+5	668	Mekanisk ventilation	6 m	(#124733) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	525
stald 6,7,8,9	2298	Mekanisk ventilation	6 m	(#124736) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1780
Sum						2880

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.

4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.

5. Husdyrbruget skal have procedurer for korrigerende handlinger ved eventuel overskridelse af generelle miljøregler, og af miljøgodkendelsens vilkår. Disse procedurer kan helt eller delvist være formuleret i en beredskabsplan – jævnfør vilkår 6 – og/eller i en drifts-logbog – jævnfør vilkår 19.

6. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret – og dateret - beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplanen skal være udarbejdet senest 1 måned efter godkendelsen, og indeholde en målfast afløbsplan.

7. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

8. Husdyrbrugets årlige energi- og vandforbrug skal registreres, og registreringerne for perioden siden Ikast-Brande Kommunes seneste regelmæssige tilsynsbesøg skal fremvises på kommunens forlangende.

9. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (www.dpil.dk/).

10. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ¹
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

11. Gyllekanalerne i staldafsnit 6, 7, 8 og 9 - i alt 1.302 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

12. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 9,0 W/m².

¹ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

13. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
14. Den årlige driftstid skal være mindst 8760 timer.
15. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
16. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
17. Ved udskiftning af varmpumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
18. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktions sikring af trykovervågnings systemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
19. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
20. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
21. Gyllebeholderne på 4.000 m ³ skal have fastmonteret teltoverdækning. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes umiddelbart efter. Skader på fast overdækning skal udbedres hurtigst muligt.
22. Ved eventuelt varigt ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningsskema nr. 208565, version 3, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 21. januar 2019.

Husdyrbruget er omfattet af § 16a, stk. 2, da der er flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg).

Miljøgodkendelsen er udarbejdet efter *Husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 16 a, stk. 2, nr. 1-3, i *Husdyrbrugloven*.

Da husdyrbruget har flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg), så er det omfattet af IE-direktivet.

Der er krav om, at godkendelsesindehaver dels skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår, dels give kommunen besked ved ophør som IE-husdyrbrug, og i den forbindelse komme med en redegørelse i forhold til *Jordforureningsloven* § 38 k.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *Miljøbeskyttelsesloven*^{vi} eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøgodkendelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Overskudsvarmen fra gyllekøling bruges i opvarmning af tomme staldafsnit, og afsnit med de mindste grise. Varmen vil også blive brugt til at supplere opvarmningen af stuehus og mandskabsbygning. Ikast-Brande Kommune vurderer, at etablering af gyllekøling ikke i sig selv er godkendelsespligtig efter *Miljøbeskyttelsesloven*, da der ikke er tale om et særskilt teknisk anlæg til opvarmningen af stuehuset og da der ikke er risiko for forurening af jord, undergrund eller grundvand.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Ansøgningen blev for-annonceret i 14 dage fra den 22. januar 2019 på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside, www.ikast-brande.dk. Offentligheden har dermed haft mulighed for at se ansøgningen og anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, jævnfør § 55 i *Husdyrbrugloven*.

For-annonceringen gav ikke anledning til anmodninger om at se udkastet eller bemærkninger til det ansøgte. Offentliggørelsen gav ikke anledning til bemærkninger.

Ansøger, ansøgers konsulent og de, der har anmodet om det, har haft et udkast til afgørelsen i høring fra den 21. februar 2019 med 30 dages frist for kommentarer. Naboer og andre berørte blev den 21. februar 2019 orienteret om udkastet og om hvordan de kunne rekvirere udkastet til afgørelse. De fik også en frist på 30 dage til at kommentere udkastet.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet den 2. april 2019, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer samme dag.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2027.

Dog tages en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen tilrettelægges på en sådan måde, at husdyrbruget kan overholde kravene senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Gyldighed

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøgodkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøgodkendelse efter reglerne i *Husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsanlæg ligger samlet på adressen Smedebækvej 43, 7361 Ejstrupholm. Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger cirka 3,6 km nord for Ejstrupholm by, der er nærmeste byzone, og ca. 3,4 km. nord for nærmeste sommerhusområde. Nærmeste samlede bebyggelse er Virkelyst, der ligger cirka 1,8 km vest for produktionsanlægget. Det nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål er i Gludsted, der ligger ca. 2 km nordøst for anlægget, se kortbilag 2. Nærmeste nabobeboelse ligger ca. 375 meter vestsydvest for det nærmeste staldhjørne, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Smedebækvej 38) er ca. 610 meter i sydvestlig retning.

Der sker ingen ændringer i de eksisterende stalde i forbindelse med den nye miljøgodkendelse.

Der etableres 2.640 m² stald og 190 m² servicebygning. Der ønskes yderligere to udendørs fodersiloer på hver 60 m³. De to ansøgte gyllebeholdere har hver et areal på 889 m² og et volumen på hver 4.000 m³. De nye bygninger vil blive opført i tilknytning til eksisterende bebyggelse. De nye stalde vil blive opført som rundbuehaller og med farve som eksisterende stalde. De nye gyllebeholdere etableres i kanten af skov og opføres i neutrale grå farve med grå overdækning. Overdækningen bliver udført som teltoverdækning, højden bliver 6 – 8 m på overdækningens midte.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at de generelle afstandskrav er overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget begrænses, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortællerværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandssletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmæssigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Kommunen vurderer

Staldanlægget og gyllebeholderne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- bevaringsværdige landskaber
- større sammenhængende landskab
- geologisk bevaringsværdi
- Sø og å-beskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen

Staldanlægget og gyllebeholderne ligger i et område, der er i dag er omfattet af hhv. fredskovspligt og skovbyggelinje. Ansøger har søgt Miljøstyrelsen om at få ophævet fredskovspligten på arealet. Ophævelsen af fredskovspligten er en forudsætning for at kunne bygge gyllebeholdere, nye stalde og fodersiloer. Da byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af ejendommen og ligger i tilknytning til eksisterende byggeri, så kræver det ikke en dispensation fra skovbyggelinjen.

Det ønskede byggeri på husdyrbruget vil komme til at ligge i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger, og vil have en udformning og udseende, som svarer til de eksisterende bygninger. Bygningshøjden vil maksimalt være ca. 8 meter over terræn.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at ansøger har taget de nødvendige hensyn til den landskabelige værdi ved at etablere de planlagte nye stalde på en sådan måde, at de kommer til at indgå som en del af helheden omkring ejendommen
- at den ansøgte placering af de nye gyllebeholder kan accepteres, idet de ligger i tilknytning til eksisterende byggeri og er delvist afskærmet af læhegnet omkring ejendommen.
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil forringe landskabets karakter og fortællerværdi i de udpegede landskabsområder
- at gennemførelse af projektet – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2017-2029 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindsten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2017–2029 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Kommunen vurderer

Staldanlægget og gyllebeholderne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Fredede områder
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Værdifulde kulturmiljøer.

Ved husdyrbruget er der registreret diger, som er beskyttet efter § 29 a i *Museumsloven*. Der må ikke foretages ændring af tilstanden af disse diger, medmindre kommunen har meddelt dispensation hertil. Der er ikke registreret diger på det areal, som ønskes bebygget i forbindelse med projektets gennemførelse.

For oversigtskort se kortbilag 1.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget/byggeriet ikke vil være i strid med hensynet til de kulturhistoriske interesser i området. Den nye stald og gyllebeholderne med deres placering, størrelse og materialer, vil indgå som en helhed med resten af ejendommens bygninger. Den ansøgte ændring af bygningerne på Smedebækvej kan derfor tillades i forhold til de gældende retningslinjer beskrevet for de kulturhistoriske værdier i Kommuneplan 2017 – 2029 for Ikast-Brande Kommune.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt og i 8-års drift² fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5617,8	579,9	6197,7
Nudrift	2530,0	224,4	2754,4
8 års-drift	2530,0	224,4	2754,4

Der er således en meremission på 3.443 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden.

Ammoniak og natur

² 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *Husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar³- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Jævnfør *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *Husdyrbrugloven*, i tre kategorier:

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens*^{vii} § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *Naturbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter *Naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoniakfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere regler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **total**deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger, maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

³ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr. år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, mens kommunen i forhold til kategori 3-natur efter nærmere kriterier skal foretage en konkret vurdering af, om der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en totaldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en hede, som ligger i Habitatområde nr. 64 Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage. Heden ligger ca. 4,5 km vest for husdyrbruget.

Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Da beregningen viser, at området modtaget en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er en hede, som ligger ca. 3,6 km nordøst for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, her vil være 0,1 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, som ligger ca. 250 meter sydvest for husdyrbruget. Der ligger også en mose 900 meter nordøst for anlægget. Til den nærmeste mose viser beregningen, at

merdepositionen efter ændringen af husdyrbruget, vil være 0,8 kg N pr. ha pr. år. Beregningen til mosen, som ligger ca. 900 meter nordvest for husdyrbruget, viser en merdeposition på 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Der ligger en potentielt ammoniakfølsom skov omkring husdyranlægget og en ca. 210 meter sydvest for husdyrbruget. Der er ikke skov på ejendommen på matrikelkortet fra 1861 og heller ikke sydvest for ejendommen på matrikelkortet fra 1863. Der er skov på begge arealer på flyfotoet fra 1944. På luftkort fra 1954 er der også skov på begge arealer, men ikke samme type og tæthed som i 1944. Skoven har derfor været fældet i den mellemliggende periode. På den baggrund vurderer Ikast-Brande Kommune, at skovene ikke er ammoniakfølsom.

Beregninger til andre potentielt ammoniakfølsomme skover viser, at merdeposition efter ændringen af husdyrbruget vil være mindre end 1 kg N pr. ha pr. år. Da dette er lavere end beskyttelsesniveauet, er der ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt disse skove reelt er ammoniakfølsomme.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

Naturområderne fremgår af kortbilag 3 og 4.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets^{viii} bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men damflagermus, vandflagermus, brun-flagermus, sydflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og ulv findes i området. Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel

- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i ER-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker – eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder⁴ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler over holdes.

Forurening og gener

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtemissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzone skal tåle en del lugtgener.

Der er dog i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁵ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁶ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁷ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model⁸. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er

⁴ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

⁵ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

⁶ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁷ LE: Lugtenheder

⁸ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtafgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt.

Da der ikke er andre ejendomme med en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 100 meter af enkeltbolig uden landbrugspligt eller indenfor 300 meter i forhold til visse områder i landzone og byzone, er der i nærværende sag ikke nogen kumulativ effekt.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand, og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Hvillumvej 9 	0	NY	352,3	281,8	677,1	Ja
Smedebækvej 38 	0	NY	352,3	281,8	648,6	Ja
Ikastvej 36 	0	NY	690,9	621,8	2045,2	Ja
Ikastvej 65 	0	NY	690,9	690,9	1863,6	Ja
Nørrevang 1 	0	NY	690,9	621,8	3675,3	Ja
Smedebækvej 33 	0	NY	690,9	690,9	2000,9	Ja
Ejstrup By, Ejstrup 	0	NY	892,6	847,9	3424,8	Ja

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 928 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer, der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings- og klageberettigede. Ejere af beboelse og beboere inden for konsekvenszonen er blevet orienteret om ansøgningen.

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. I den forbindelse er det i det konkrete tilfælde væsentligt, at der typisk er vind fra sydøstlig retning på de tider af året, hvor temperaturen er højest, og lugtafgivelsen dermed som regel vil være størst. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, som gylleomrøring og gylleudbringning foretages i.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllebeholdere og øvrig håndtering af husdyrgødning. Gylleomrøring og øvrig gødningshåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

De to nye gyllebeholdere forsynes med fast overdækning i form af teltdug. Gyllebeholderne er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler. Overdækningen reducerer ammoniakemissionen, men forventes også at nedsætte lugtemissionen fra beholderne. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra beholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at beholderen fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område- /beboelsestyper i det konkrete tilfælde.
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 11 om gyllekøling for miljøgodkendelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Støj

Ansøgers oplysninger

Udvidelsen af dyreholdet forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter. De væsentligste støjkloder er beskrevet i nedenstående tabel:

Støjkilde	Placering/beskrivelse	Driftstid
Ventilation	På svinestaldene	Hele døgnet
Gyllepumpe	Dykpumpe i fortanken – støjer	Gylle pumpes i dagtimerne på

	ikke.	hverdage. Driftstid 3 timer pr uge.
Pumper til foderanlæg og blandeanlæg. Fodertildeling i staldanlæg.	I servicerum. Pumpen giver ikke anledning til støj udenfor stalden. Der kan være mere støj fra dyrene i staldene under fodring.	Der fodres flere gange i døgnet, om sommeren i varme perioder også om natten. En fodring tager 1,5 time pr gang.
Motor til snegle og snegleanlæg.	På fodersiloer. Sneglene kan give støj i de tilfælde de kører uden materiale. Ikke generende udenfor ejendommen.	I forbindelse med fodring trækkes korn og foder ind til blandeanlæg. Snegle kører ca. 0,5 time pr fodring.
Levering af råvarer	Foder blæses ind i siloer. Korn snegles op i de to kornsiloer.	Så vidt muligt indenfor normal arbejdstid på hverdage. Aflæsning tager 1 time pr lastbil.
Blanding af foder	I servicerum. Pumpen giver ikke anledning til støj udenfor stalden.	Der fodres flere gange i døgnet, om sommeren i varme perioder også om natten. En fodring tager 1,5 time pr gang.
Gylleudbringning	Ved gyllebeholdere og på arealer	I sæsonen kan der køres gylle i hele døgnet.
Modtagelse/afhentning af dyr	Ved udleveringsrampe til staldene. Rampen bruges både til indlevering af grise og læsning af slagtesvin til slagteri	74 gange pr. år af ca. ½ time pr. gang. Levering af nye grise foregår i dagtimerne. Slagtesvin til slagteri kan leveres på alle tider af døgnet.
Højtryksrensere	I stalde, alle staldafsnit vaskes på skift. Det støjer ikke udover på ejendommen.	Et staldafsnit kan vaskes på en arbejdsdag. Arbejdet påbegyndes lige efter at staldafsnittet er tømt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 10, er overholdt.

Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener i forhold til rystelser som følge af husdyrholdet og produktionen, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning m.v.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Skovområde syd for Silkeborg, der ligger cirka 3,7 km nord for staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden.

Støv

Der vil komme støv fra staldventilationen, transport til og fra ejendommen, påfyldning af siloer, ved sæsonarbejde og ved brug af foderblandeanlægget. Ventilationsafkast sidder på taget, der er ikke monteret nogen former for støvfang. Ventilationen rengøres jævnligt for at forbedre ydelsen og hinder u hensigtsmæssig meget støv i afkastet.

Da foderfremstilling foregår indendørs i lukkede systemer er støvbelastningen minimal. Der kan forekomme støv fra indblæsning af foder eller korn i siloer. Siloerne er monteret med støvfang som rengøres jævnligt.

Transportveje belægges med stabilgrus, som giver mindst mulig støv. Støv fra transport kan være et problem i tørre perioder af året.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, blandt andet i kraft af placeringen af beplantning omkring ejendommen og afstanden til naboer.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøgers oplysninger

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Gyllesystemer udgør normalt ingen risiko for udvikling af fluer. Bekæmpelse af fluer sker efter behov, og efter de udarbejdede retningslinjer for fluebekæmpelse. Fluebekæmpelse udføres af Rovfluen A/S ved monitoring og bekæmpelse ved konstateret angreb.

Der vil ske aktiv forebyggende rottebekæmpelse. Der bliver stillet monitoringskasser ved stalde og foderopbevaring. Ved konstateret aktivitet af rotter eller andre skadedyr iværksættes aktiv bekæmpelse. Foderspild og gødningsspild vil blive opsamlet, så det ikke tiltrækker rotter og andre gnavere. Rottebekæmpelse udføres af certificeret firma, ved monitoring og bekæmpelse ved konstateret angreb.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 9 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Ansøgers oplysninger

Lys tændes og slukkes automatisk i staldene. Udendørs lys tændes kun i de mørke timer. Nødvendig lys ved adgang til staldanlæg tændes, så personale kan færdes sikkert omkring staldanlægget. Der er desuden monteret lys ved ramper og gyllebeholdere, så tung transport kan ske så sikkert som muligt.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af afstanden til naboer og afskærmende beplantning.

Affald

Ansøgers oplysninger

Affaldstype	Opbevaring	Bortskaffelse
Jern og metal	Lade	Ordning på Engvej 10
Genanvendeligt pap, papir og plast	Container	Ordning på Engvej 10
Forbrændingseget pap, papir og plast (Bl.a. rengjort pesticidemballage)	Container	Ordning på Engvej 10
Afdækningsplast (Fra bl.a. ensilage og markstak)	Ingen	
Farligt affald (Oliefiltre, akkumulatorer, olie- og benzin udskillere, spildolie, batterier, lavenergipærer, samt rester af: handelsgødning, pesticider, rengøringsmidler, maling og olie og emballage fra farligt affald)	Kemikalierum	Pærer og batterier afleveres på kommunal genbrugsplads. Tomme rengøringsdunke og tomme malingsbøtter afleveres på kommunal genbrugsplads
Affald fra elektrisk og elektronisk udstyr	Ingen	
Klinisk risikoaffald (Medicinrester, tomme medicinflasker, brugte kanyler)	Forrum ved svineproduktionen	Afleveres til godkendt modtager af brugte kanyler og medicinrester
Døde dyr	Godkendt plads i containere eller under kadaverdække	Daka

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når *Ikast-Brande Kommunes Regulativ^x for erhvervsaffald* efterleves. Det betyder, at virksomheden skal tilmeldes genbrugspladsordningen for at kunne benytte genbrugspladsen.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

Der er ingen tanke til diesel eller andre former for flydende brændstof. Al markdrift foregår fra anden ejendom.

Der findes et kemikalierum, som anvendes til alle former for kemikalier, medicin, maling mm. Kemikalierum ryddes i forbindelse med oprydning og rottesikring af lade. Al kemikalie og farlige stoffer vil fremover blive opbevaret på Engvej 10.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger tager de nødvendige forholdsregler til opbevaring af olie og kemikalier for at sikre mod forurening.

Transport

Ansøgers oplysninger

Eksterne transporter til og fra gården foregår via Smedebækvej og Ikastvej primært i tidsrummet 8 – 16. Foderleverance forekommer så vidt muligt indenfor normal arbejdstid på hverdage, foder kan også omfatte korn, indkøbt til foder. Der kan forekomme afvigelser i forbindelse med højtider og helligdage. Leverancer af dyr til og fra ejendommen forekommer ligeledes normalt på hverdage, der kan dog være undtagelser. Det tilstræbes, at køre i dagtimerne på hverdage. Gylleudbringning er underlagt restriktioner i forbindelse med helligdage, det samme gælder for udkørsel af dybstrøelsen. Al øvrig transport kan forekomme på forskellige tidspunkter, dog normalt ikke søn- og helligdage. I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transporter til og fra ejendommen.

Tabel 1, oversigt over antal transporter pr. år

Antal transporter	Nudrift	Ansøgt drift	Øget transport i forbindelse med udvidelsen
Transport af husdyr til og fra ejendommen	104	153	52 lastbiler ca. 1- 5 gang ugentlig
Foder	78	108	26 ekstra kørsler med forskellige fodermidler
Korn	200	200	Eget korn og indkøbt korn
DAKA	26	26	Afhentning hver 2. uge
Transport af husdyrgødning	100	295	195 læs årligt med 30 ton
Diverse	30	30	Konsulent, dyrlæge m.m.
I alt	538	808	270 om året

Øvrige transporter vurderes at være uændret.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Der er ingen vask af marksprøjte eller andre maskiner til markbrug på ejendommen. Der er ingen vaskeplads.

Spildevand fra bolig og mandskabsrum afledes til trixtank og med udledning i markdræn. Der er omklædning og badefaciliteter i mandskabsrum. Her skiftes tøj, og der opretholdes smittezoner.

Tagvand og pladsvand afledes diffust til arealer omkring ejendommen. Der er et relativ tyndt jordlag, som muliggør en effektiv nedsivning. Der er ikke monteret tagreuder på staldene. Stuehus og

mandskabshus er monteret med tagrender, som afleder vand diffust til overfladen. Der kan ikke monteres tagrender på rundbuehallerne. Regnvand nedsives derfor diffust til arealet langs staldene.

Vaskevand fra staldvask ledes til gyllebeholder via gyllekanaler. Vaskevand fra daglig vask af støvler og håndvask i forbindelse med indgang til staldanlæg, ledes også til gyllekanaler i stalden.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ansøger oplyser

Der er på husdyrbruget tre gyllebeholdere med en opbevaringskapacitet på hhv. 600, 600 og 1.000 m³ med et samlet overfladeareal på 561 m². Der bygges to nye gyllebeholdere på hver 4.000 m³ med et samlet overfladeareal på 1.778 m². De eksisterende beholdere har flydelag, mens de nye beholdere vil få teltoverdækning.

På årsplan vil der efter udvidelsen blive produceret 10.847 tons flydende husdyrgødning. Opbevaringskapaciteten er beregnet til ca. 11 måneder.

Kommunen vurderer

Ifølge *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*^x vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT. Da husdyrbruget er omfattet af IE-direktivet, skal det derudover generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

I det følgende er BAT for husdyrbruget vurderet i forhold til Ikast-Brande Kommunes niveau for BAT. Ved Ikast-Brande Kommunes vurdering i relation til BAT indgår – ud over gældende national lovgivning – Miljøstyrelsens Teknologi-blade, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning, klagenævnspraksis samt kravene i EU-kommissionens seneste konklusion og referencedokument om BAT for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

Vurderingen af anvendelsen af BAT skal efter lovgivning og praksis i hovedtræk ske i forhold til følgende områder: Valg af teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission, råvarer, energi, vand, management m.v.

BAT – teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission

Ansøgers oplysninger

Anlægget har ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk en emission på 6.198 kg N/år. De eksisterende gulvtyper har samme emissionsfaktor som BAT-niveauet. BAT-niveauet for gulvtyperne i de nye stalde er 1,54 kg N/m² produktionsareal, hvor emissionsfaktoren for gulvtypen er 1,9 kg N/m² produktionsareal. For at opnå BAT-niveauet er der anvendt miljøteknologi i form af teltoverdækning på de nye gyllebeholdere og gyllekøling i de nye stalde.

Staldindretning

Slagtesvinestaldene indrettes med delvis fast gulv, hvilket er BAT. De eksisterende stalde er med miljøspalter. Dette ændres ikke, idet en ombygning på nuværende tidspunkt ikke er rentabel. I de nye staldafsnit anvendes gyllekøling. Varmen fra gyllekøling til tomme staldafsnit, og afsnit med de mindste grise.

Opbevaring af husdyrgødning

Ingen af ejendommens eksisterende gyllebeholdere har fast overdækning, men naturlige flydelag. Der føres logbøger. Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger, og væggene er tætte og beskyttede mod tæring. Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Gyllebeholderne tilmeldes den lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at gyllebeholderne kontrolleres hvert 10. år. Gyllebeholderne kontrolleres for tegn på begyndende utætheder og fejl. De nye gyllebeholdere bliver med overdækning. Der etableres ikke overdækning på de tre eksisterende gylletanke, det er ikke økonomisk rentabelt.

BAT – råvarer

Ansøgers oplysninger

Foder

Der anvendes fasefodring med 2 - 3 faser til slagtesvin. Fodret er hjemmeblandet, men færdigfoder kan forekomme. Medicinsk zink og kobber anvendes ikke. Der er fokus på fosfor i fodret til grisene.

BAT – vand og energi

Ansøgers oplysninger

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand og i foder til grisene. Derudover bruges vand til rengøring i staldene. Der foretages vedligeholdelse af anlæg/udskiftning til nye drikkenipler efter behov. Det sikrer mod vandspild. Der anvendes lovpligtig overbrusning ved slagtesvinene – overbrusningen kan også benyttes til iblødsætning forud for vask. Der iblødsættes inden rengøring, som er den mest effektive metode til vask med det laveste vandforbrug.

	Vand nudrift	Vand ansøgt	Ændring, %
Privat	170 m ³	170 m ³	0
Svineproduktion	4.000 m ³	8.000 m ³	100
Vask	200 m ³	400 m ³	100
Samlet	4.370 m ³	8.570 m ³	96

Elektricitet anvendes til ventilation, lys, foderanlæg og ved overpumpning af gylle. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Energiforbruget følges nøje, og vedligehold/udskiftning af ventilation/lys/foderanlæg foretages ud fra en overvejelse, hvor energiforbruget er taget i betragtning.

	El nudrift	El ansøgt	Ændring %
Privat	0 Kwh	0 Kwh	0
Svineproduktion	140.000 Kwh	200.000 Kwh	43
Samlet	140.000 Kwh	200.000 Kwh	43

BAT – management

Ansøgers oplysninger

Sikring af produktionen ved tilstrækkelig tilsyn og vedligehold. Dyr og staldanlæg tilses minimum to gange dagligt. Der udføres småreparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service. Det daglige arbejde består i tilsyn med dyr og anlæg. Det skal sikre, at der tilføres den nødvendige og ønskede mængde foder og vand, ligesom klima skal være optimalt for dyrene. Døde dyr fjernes dagligt, og alle mekaniske dele i anlæggene overvåges.

Fravalgte BAT-virkemidler

Ansøgers oplysninger

Der findes en række teknikker som kan anvendes i slagtesvineproduktionen. Her er redegjort for de valg og fravalg, der er taget i forbindelse med udvidelsen.

Fodring

Teknologi:

- Råprotein i slagtesvinefoder
- Fosfor i slagtesvinefoder

Fasefodring bliver anvendt, således at næringsstofferne i fodret udnyttes bedst muligt.

Staldindretning

Der er valgt delvist fast gulv af hensyn til dyrevelfærd. Denne gulvtype er kombineret med gyllekøling, som virkemiddel til reduktion af emissionen. Varmen kan anvendes i staldafsnit med de mindste grise som derved får et forbedret klima. Syrebehandling er fravalgt, da det kræver flere beholdere og recirkulering af gyllen. Luftrensning er fravalgt, fordi rundbuehallerne ikke egner sig til montering af anlæg på ventilationen.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Der er valgt overdækning af flydende lager, da den gødningstype produceres i staldene. Gylleseparering er fravalgt, da husdyrgødningen kan anvendes på arealerne i området.

Samlet vurdering om anvendelse af BAT

Ikast-Brande Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til principperne om anvendelse af BAT i forhold til valg af teknik med henblik på reduktion af ammoniakemission, råvarer, ressourceforbrug og management m.v. Ikast-Brande Kommune bemærker, at husdyrbruget efter det oplyste overholder emissionsgrænserværdien vedrørende ammoniak.

I forhold til staldindretning benytter ansøger gyllekøling i de nye stalde, hvilket er BAT. Fast overdækning på de nye gyllebeholdere er også BAT. Forudsætningen for at husdyrbruget overholder BAT-niveauet for ammoniak er, at de nye gyllebeholdere teltoverdækkes, da de nye stalde med gyllekøling i sig selv ikke overholder BAT-niveauet for ammoniak.

Ikast-Brande Kommune vurderer – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf. Af samme grund finder Ikast-Brande Kommune, at dele af den foreskrevne vilkårsfastsættelse i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 36 er overflødig, idet dele af indholdet følger af generelt gældende, danske regler.

Generelt vurderer Ikast-Brande Kommune, at ansøger er opmærksom på, at der løbende kan være gode muligheder for:

- at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger
- at bruge renere teknologi
- at minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer
- at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

I forlængelse heraf gør Ikast-Brande Kommune særligt opmærksom på følgende generelt gældende regel i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 43, som er udtryk for BAT, og som husdyrbruget skal efterleve fra tidspunktet for meddelelsen af nærværende miljøgodkendelse:

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- 2) fastsætte miljømål
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål

- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i nr. 1-5, digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Ikast-Brande Kommune vurderer således sammenfattende, at husdyrbruget – ved efterlevelse af vilkårene for denne miljøgodkendelse og de generelt gældende miljøregler – lever op til principperne om anvendelse af BAT.

Miljøkonsekvensrapport

Konsulenten har udarbejdet en miljøkonsekventrapport. Rapporten opsummerer husdyrbrugets påvirkning af miljø, landskab, naboer, natur m.m. Indholdet af rapporten er i tråd med kommunens vurdering i nærværende miljøgodkendelse, og kommunen har derfor ikke bemærkninger til rapporten.

Alternativer, 0-alternativet og ophør af driften

Ansøgers oplysninger

Ejendommens placering i forhold til natur og naboer er god. Der er få andre mulige placeringer, da der ønskes en produktion i tilknytning til eksisterende stalde. De driftsmæssige fordele ved denne placering, hvor der føres en servicegang hele vejen tværs gennem eksisterende stalde ud i de nye stalde, er store. Alle servicefunktioner kan deles, og servicebygninger genbruges. Der bliver ligeledes brug for eksisterende foderblendeafdeling, som kan opgraderes. Det kommer hele produktionen til gavn. Alternative staldtyper og staldsystemer til slagtesvin er undersøgt. Prisen for dette byggeri set i forhold til funktionen har været udslagsgivende for valget. Valg af forskellige BAT teknologier til reduktion af ammoniak har også været vurderet. Nybygning hvor det er muligt at lægge køleslanger i kanalbunden er valgt som teknologi fordi varmen kan genanvendes. Desuden vurderes det, at driftsomkostningerne for gyllekøling er de laveste. Gyllebeholdernes placering er valgt ud fra hensyn til adgang for gylletransporter, øvrige gyllelager og skoven.

Kommunens vurdering

Hvis udvidelsen af husdyrbrugets produktion ikke foretages – 0-alternativet – vil den nuværende produktion kunne fortsætte uden yderligere miljøgodkendelse. Dette vil ikke i sig selv medføre, at der ikke udbringes husdyrgødning på de arealer, der indgår som udbringningsarealer i miljøgodkendelsen. 0-alternativet vil blandt andet af den grund ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen gennemføres og de opstillede vilkår i miljøgodkendelsen efterleves. Tilsvarende ville et valg af en eventuel alternativ mulighed ikke nødvendigvis have medført en mindre miljøbelastning end det ansøgte.

Ved driftsophør forstås i denne forbindelse:

- ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget
- når husdyrbruget har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 b, stk. 2 i *Husdyrbrugloven*
- situationer omfattet af § 59 a, i *Husdyrbrugloven*, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 b, stk. 2, i *Husdyrbrugloven*.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Ikast-Brande Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget, hvis:

- staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt
- gyllekølingsanlægget tømmes for den anvendte kølevæske, som derefter bortskaffes efter gældende regler
- miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Der gøres opmærksom på, at IE-husdyrbrug – i henhold til § 46 i *Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* – senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i *Jordforureningsloven*^{xi}. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ikast-Brande Kommune vurderer endvidere, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

- 1) der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt
- 5) affaldshierarkiet, jævnfør *Miljøbeskyttelsesloven*, iagttages
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest tirsdag den 30. april 2019.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk . Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk .

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af godkendelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *Husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Anne Jul Kristensen
Miljømedarbejder
Landbrug & Virksomhed

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående med 30 dages frist til at kommentere udkastet:

Ansøger: Keld Kjærsgaard Vidriksen, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm, e-mail: k.engvej10@gmail.com

Ejer: I/S Kjærsgaard Landbrug, Engvej 10, 7361 Ejstrupholm

Konsulent: Niels Provstgaard, Søhøjlandets Regnskabkontor, e-mail: nep@shlrk.dk

Orientering om at udkast foreligger, og at der er 30 dages frist til at kommentere udkastet er sendt til:

Ejerne af følgende nabomatrikler:

Matrikelnr	Ejerlavnavn
2d	Smedebæk Mølle, Ejstrup
2r	Smedebæk Mølle, Ejstrup
2m	Smedebæk Mølle, Ejstrup
2g	Brejl By, Ejstrup
2b	Smedebæk Mølle, Ejstrup
2b	Smedebæk Mølle, Ejstrup
11g	Nr. Gludsted, Ejstrup
3d	Brejl By, Ejstrup
2z	Smedebæk Mølle, Ejstrup
6c	Nr. Gludsted, Ejstrup
8b	Nr. Gludsted, Ejstrup

Parter i sagen:

Ejere og beboere	Dyringhavevej 3	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Dyringhavevej 7	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Enghavevej 47	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Engvej 10	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Hvillumvej 8	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Hvillumvej 9	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Malmkærvej 10	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Smedebækvej 34	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Smedebækvej 36	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Smedebækvej 38	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	Smedebækvej 40	7361	Ejstrupholm
Ejere og beboere	St Nørlundvej 1	7361	Ejstrupholm

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V – e-mail: ae@ae.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnikast-brandesager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund,

- Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Den centrale miljøafdeling, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 København K – e-mail: fbr@fbr.dk

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV – e-mail: senord@sst.dk

Konsulent: Niels Provstgaard, Søhøjlandets Regnskabkontor, e-mail: nep@shlrk.dk

Bilag

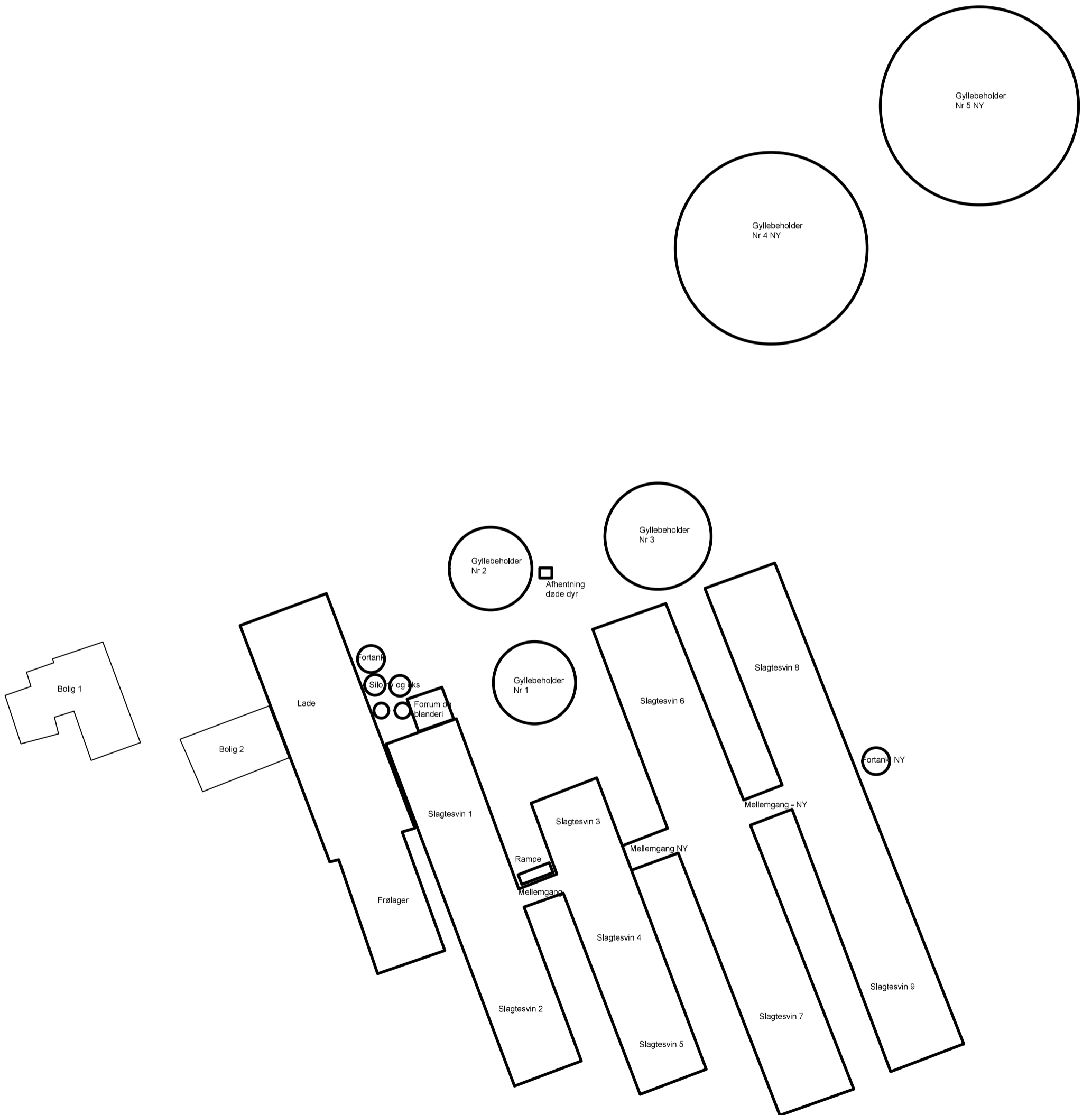
Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Smedebækvej 43, 7361 Ejstrupholm

Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

Kortbilag 3: Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Kortbilag 4: Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

Bilag 1: Oversigt over lovgivning

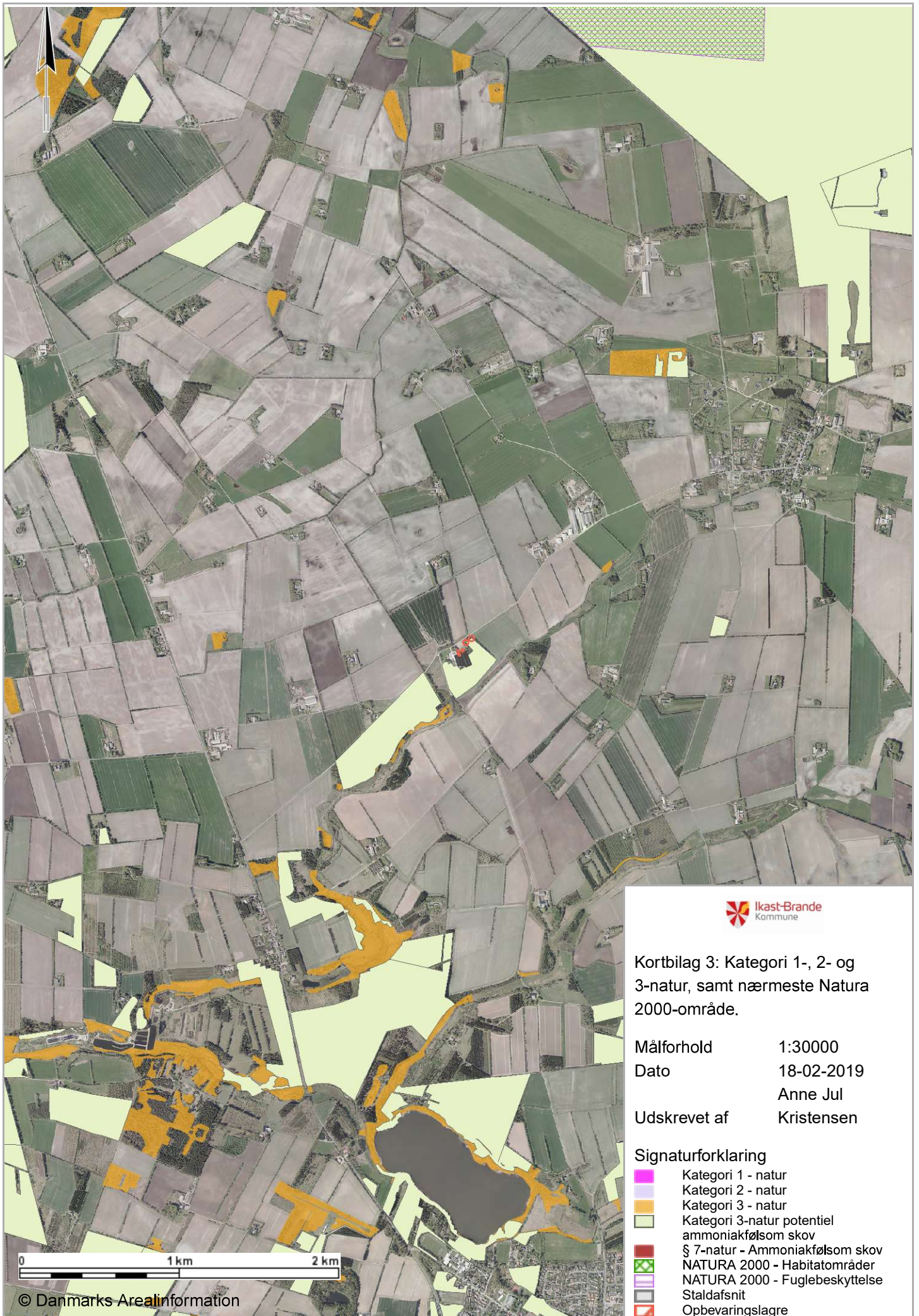

Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

Målforshold 1:25000
Dato 18-02-2019
Anne Jul
Udskrevet af Kristensen

- Signaturforklaring
- Vedtaget lokalplan
 - Byzone
 - Sommerhusområde
 - Staldafsnit
 - Opbevaringslagre

0 800 m 1,6 km

Kortbilag 3: Kategori 1-, 2- og 3-natur, samt nærmeste Natura 2000-område.

Målforshold 1:30000
 Dato 18-02-2019
 Anne Jul
 Udskrevet af Kristensen

Signaturforklaring

- Kategori 1 - natur
- Kategori 2 - natur
- Kategori 3 - natur
- Kategori 3-natur potentiel ammoniakfølsom skov
- § 7-natur - Ammoniakfølsom skov
- NATURA 2000 - Habitatområder
- NATURA 2000 - Fuglebeskyttelse
- Staldafsnit
- Opbevaringslagre

0 1 km 2 km

Kortbilag 4: Arealer registreret som beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3

Målforhold 1:5000
Dato 18-02-2019
Anne Jul
Udskrevet af Kristensen

Signaturforklaring

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Sø
- Beskyttede vandløb
- Staldafsnit
- Opbevaringslagre

Bilag 5

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (*Husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 1467 af 6. december 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurennet jord (med senere ændringer) (*Jordforureningsloven*).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 1121 af 3. september 2018 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*Miljøbeskyttelsesloven*).

^{vii} Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse (*Naturbeskyttelsesloven*).

^{viii} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

^{ix} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: http://www.affaldoggenbrug.ikast-brande.dk/media/2683951/regulativ_for_erhvervsaffald_2012.pdf

^x Bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (*Husdyrgødningsbekendtgørelsen*).

^{xi} Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurennet jord (med senere ændringer) (*Jordforureningsloven*).